

การศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายการลงทุนธุรกิจเพาะพันธุ์กล้วยไม้ไทย

Feasibility Study on the Expansion of Thai Orchid Plantation

นายธีรวัตร มุกดาพิทักษ์

ดร.นันทชัย กานตานันทะ

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทร. 0-2579-8610 โทรสาร 0-2579-8610 E-mail: nantachai.k@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการขยายการลงทุนในธุรกิจเพาะพันธุ์กล้วยไม้ของบริษัทพทุมออร์คิด จำกัด เพื่อใช้ในการวางรูปแบบด้านการตลาด เทคนิค การจัดการ การเงิน และผลตอบแทนต่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร 3 ตัวที่มีผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการ ได้แก่ การลงทุนในทรัพย์สินถาวร ต้นทุนดำเนินการ และรายรับของโครงการ สำหรับด้านการตลาด ความต้องการกล้วยไม้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต จึงมีความเหมาะสมที่จะขยายพื้นที่เพาะปลูกเพื่อรองรับความต้องการของตลาดใน 10 ปีข้างหน้า สำหรับด้านเทคนิค ที่ตั้งปัจจุบันของโครงการมีความเหมาะสมทั้งในด้านสภาพภูมิอากาศ การคมนาคมและระบบสาธารณูปโภค การขยายการลงทุนครั้งนี้ทำให้พื้นที่เพาะปลูกของโครงการเพิ่มขึ้นจากเดิม 7 ไร่ เป็น 10 ไร่ ส่งผลให้กำลังการผลิตกล้วยไม้ของโครงการเพิ่มขึ้นจาก 20,000 ต้นต่อปี เป็น 26,069 ต้นต่อปี ด้านการเงินและการประเมินผลโครงการ มีการลงทุนในทรัพย์สินถาวร 4,143,550 บาท โดยมีอายุของโครงการ 11 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่า 765,351 บาท และอัตราผลตอบแทน 25.28% ซึ่งเกินกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ 20% ระยะคืนทุนของโครงการอยู่ที่ 9 ปี จากการวิเคราะห์ความไวของตัวแปรทั้งสามตัวดังกล่าวในช่วงการเปลี่ยนแปลง $\pm 30\%$ พบว่าจะตัดสินใจไม่ลงทุนเมื่อรายได้จากการขายลดลงเกินกว่า 12.42% หรือเงินลงทุนถาวรเพิ่มขึ้นเกินกว่า 22.48% ส่วนต้นทุนดำเนินการไม่มีผลต่อการตัดสินใจเพื่อการลงทุนในช่วงดังกล่าว สำหรับด้านผลตอบแทนต่อเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นและนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศจากการส่งออกกล้วยไม้เพิ่มขึ้น ดังนั้นการขยายการลงทุนครั้งนี้มีความเป็นไปได้ทั้งด้านการตลาด เทคนิค การจัดการ การเงิน รวมทั้งยังส่งผลตอบแทนที่ดีต่อเศรษฐกิจและสังคม

คำสำคัญ : การศึกษาความเป็นไปได้ กล้วยไม้ ธุรกิจ

Abstract

The objective of this study is to conduct the feasibility study on the expansion of orchid plantation of the Pathum Orchid Co., Ltd. in

order to formulate the suitable plan in marketing, technical, management and financial aspects including the social and economic benefit. The sensitivity of the variation of investment costs, operating costs, and sale revenues has also been analysed. According to the result of marketing study, the demand of the orchid has a tendency to increase in the future as it is feasible to expand the orchid plantation to meet the market demand in the next 10 years. As for the technical aspect, the present site of the plantation is suitable in terms of the climate condition, transportation and public utility systems. The investment in the area expansion of the orchid plantation project from 7 rais to 10 rais will increase the production capacity from 20,000 plants per year to 26,069 plants per year. For financial aspect, at the investment cost of 4,143,550 baht, 11 years of project life, the NPV is at 765,351 baht and the IRR is 25.28% which is higher than the MARR of 20% and 9 years of payback period. Regarding the sensitivity analysis of the 3 variables within $\pm 30\%$ of the variation, the investment is not feasible when the sales income decreases more than 12.42% or the fixed investment increases more than 22.48%. The operating cost has no effect on the investment decision in the variation range. As for the social and economic benefit, the project will increase the employment and bring more foreign currency to Thailand from the export of the orchid. It is concluded that the project of the orchid plantation expansion is feasible for implementation in marketing, technical, management and financial aspects including the social and the economic benefit.

Keywords : Feasibility Study, Orchid, Business

1. บทนำ

1.1 มุลเหตุจูงใจ

กล้วยไม้ไทยถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูงและได้รับความนิยมนอกจากตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ด้วยการแข่งขันกันอย่างรุนแรงของธุรกิจกล้วยไม้ทำให้การที่จะประสบความสำเร็จในตลาด

กล้วยไม้ในปัจจุบันจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งด้านการตลาด เทคนิคในการเพาะพันธุ์ ราคานิยมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งผลตอบแทนด้านการเงินจากการลงทุนอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากจะมีการลงทุนเพื่อขยายพื้นที่ในการเพาะพันธุ์กล้วยไม้ที่มีอยู่เดิมให้มากขึ้นจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลในเรื่องโอกาสและความเสี่ยงจากการขยายการลงทุน ปัจจุบันบริษัทปทุมออร์คิดมีพื้นที่ประกอบการขนาดเนื้อที่ 10 ไร่ และมีพื้นที่ว่างจำนวน 20 ไร่ ตั้งอยู่ติดกัน โดยไม่ได้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ว่างดังกล่าวแต่อย่างใด ประกอบกับแนวโน้มความต้องการของตลาดที่มากขึ้นและนโยบายผลักดันการแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลกจึงเป็นคู่แข่งอันดับในการทำการศึกษาย้อนไปได้อีกครั้ง

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา

ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายการลงทุนในการเพาะพันธุ์กล้วยไม้ไทย ทั้งด้านการตลาด เทคนิค การจัดการ การเงิน และผลตอบแทนต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

2. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

2.1 การศึกษาด้านการตลาด

กล้วยไม้เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่มีความนิยมน้อยแต่ค่อนข้างมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ กลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลักของโครงการจะเป็นกลุ่มลูกค้าในตลาดต่างประเทศซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มลูกค้าทั่วไป กลุ่มลูกค้าประเภทนี้จะเป็นผู้มักจะใช้กล้วยไม้ในการตกแต่งบ้านหรือร้านค้า รวมถึงการซื้อเพื่อมอบเป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ กล้วยไม้พันธุ์ที่นิยมจึงเป็นหวาย และเขากวาง เนื่องจากดูแลง่าย และราคาไม่แพงนัก ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้ากลุ่มนี้คือ ราคา จำนวนดอก ซ่อ สี และความสมบูรณ์ของต้น โดยราคาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ส่วนลูกค้ากลุ่มที่สองคือ กลุ่มลูกค้าเฉพาะ ซึ่งเป็นลูกค้าที่ค่อนข้างมีฐานะและชื่นชอบกล้วยไม้สายพันธุ์หายากหรือกล้วยไม้ที่มีราคาแพงเพื่อการสะสม กลุ่มลูกค้าประเภทนี้จะมีความรู้ในเรื่องของกล้วยไม้เป็นอย่างดี ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าของลูกค้ากลุ่มนี้คือ สายพันธุ์ จำนวนดอก ซ่อ สี และความสมบูรณ์ของต้น โดยสายพันธุ์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

สำหรับการกำหนดราคาจะกำหนดตามสภาวะการแข่งขันและกลไกตลาด ด้านแผนการตลาดจะเน้นด้านคุณภาพสินค้า การพัฒนาสายพันธุ์ให้ได้สายพันธุ์ที่ดี และความหลากหลายด้านสายพันธุ์ การส่งเสริมการขายจะเน้นเรื่องการออกงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ โอกาสของโครงการคือ กล้วยไม้ไทยเป็นที่ยอมรับของตลาดโลกและแนวโน้มการขายตัวของตลาดสูงขึ้น อุปสรรคคืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่สูงขึ้น

2.2 การศึกษาด้านเทคนิค

ที่ตั้งปัจจุบันของโครงการมีความเหมาะสมทั้งทางด้านสภาพภูมิอากาศ การคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคและด้านอื่นๆ ขึ้นตอนโดยย่อของกระบวนการผลิตกล้วยไม้ เริ่มจากการ อนุบาลกล้วยไม้จนมีความ

แข็งแรงพอที่จะนำไปเพาะเลี้ยงต่อที่เรือนเพาะปลูก จากนั้นทำการเลี้ยงต้นกล้วยไม้จนได้ขนาดตามต้องการหรือจนกว่าจะมีคำสั่งซื้อ สำหรับขั้นตอนการขยายพันธุ์กล้วยไม้จะใช้การว่าจ้างบริษัทที่ทำหน้าที่เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและขยายกล้วยไม้ โครงสร้างเรือนเลือกใช้โครงสร้างจากท่อเหล็ก เนื่องจากมีราคาถูกและมีความยืดหยุ่นในการก่อสร้าง การต่อเติมและการรื้อถอน

สำหรับการขยายพื้นที่เพาะปลูกและขนาดกำลังการผลิตขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในการขยายลงทุน จากการประมาณยอดขายของบริษัทในอีก 10 ปีข้างหน้า เพื่อรองรับความต้องการของตลาดจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่ของโครงการจาก 10 ไร่ เป็น 13 ไร่ โดยกำลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นจาก 26,069 ต้นต่อปี เป็น 28,572 ต้นต่อปี โดยผลจากการขยายการลงทุนจำเป็นต้องทำการจ้างพนักงานเพิ่มอีก 1 คน ซึ่งจะทำให้โครงการมีพนักงานรวมเป็น 4 คน สำหรับกำลังการผลิตของโครงการเฉลี่ยจะอยู่ที่ประมาณ 80% และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเรื่องผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอันเกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมี ควรพยายามใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี และหากจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเคมีก็ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้ปุ๋ยอย่างเคร่งครัด

2.3 การศึกษาด้านการบริหาร

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการก่อนการผลิตใช้เวลาทั้งสิ้น 10 เดือน โดยมีช่วงเวลาการดำเนินงานในสายงานวิกฤติ (Critical Path) เป็น 7 เดือน สำหรับนโยบายด้านการตลาดจะกำหนดราคาจำหน่ายตามตลาด โดยกล้วยไม้สายพันธุ์ทั่วไปจะใช้วิธีกำหนดราคาให้ต่ำกว่าตลาดเล็กน้อยเพื่อให้ขายได้ในปริมาณมาก ส่วนกล้วยไม้สายพันธุ์หายากจะใช้วิธีเพิ่มมูลค่าและความต้องการ โดยการมุ่งพัฒนาสายพันธุ์เพื่อให้สามารถกำหนดราคาจำหน่ายที่สูงได้ การโฆษณาเน้นการลงโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ต และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ

นโยบายด้านการบริหารกำหนดเวลาทำงานคือ 7.30 น. ส่วนเวลาทำงานในแต่ละวันให้ขึ้นอยู่กับปริมาณงานในวันนั้นๆ แต่เวลาเลิกงานจะไม่เกิน 16.30 น. นโยบายด้านการเงินใช้ทุนเรือนหุ้นและการกู้ยืม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี โดยคิดเป็นจำนวนเงิน 3,100,000 บาท และ 1,200,000 บาท ตามลำดับ ด้านลักษณะการดำเนินงานเป็นรูปแบบบริษัทเดิมโครงการเดิม และเนื่องจากขนาดองค์กรมีขนาดเล็กเจ้าของกิจการจึงสามารถบริหารงานเองได้เกือบทั้งหมด

2.4 การศึกษาด้านการเงิน

โครงการมีเงินลงทุนในทรัพย์สินถาวรทั้งสิ้น 4,143,550 บาท โดยแบ่งเป็นในช่วงก่อสร้าง 4,089,275 บาท และช่วงดำเนินการ 54,275 บาท ค่าใช้จ่ายก่อนการผลิต 117,000 บาท และเงินลงทุนหมุนเวียนในการดำเนินการทั้งสิ้น 90,525 บาท สำหรับต้นทุนการผลิตเริ่มตั้งแต่ปีที่ 2 ของโครงการซึ่งมีค่า 382,270 บาท และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยในปีสุดท้ายของโครงการจะมีต้นทุนการผลิตมีค่า 344,769 บาท โครงการมีแหล่งเงินทุน 2 ส่วนคือทุนเรือนหุ้น (มีเงินไป

การจ่ายเงินปันผลเมื่อมีกำไรเกินกว่า 20% ของทุนเรือนหุ้น โดยจ่ายเป็น 10% ของทุนเรือนหุ้น และกัวยืมจากสถาบันการเงินภายในประเทศ (โดยจ่ายคืนเงินต้นปี ตั้งแต่ปีที่ 2-4 เป็นจำนวน 400,000 บาท) ซึ่งมีอัตราส่วนเงินกู้กับทุนเรือนหุ้นเป็น 1 ต่อ 3 โครงการมีกำไรสุทธิหลังจากจ่ายปันผลในปีที่ 2 เป็นเงิน 535,392 บาท และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามกำลังการผลิต โดยกำไรหลังจ่ายปันผลในปีสุดท้ายของโครงการ คือ 888,835 บาท มีดุลเงินส่วนเกินสะสม 10,427,730 บาท และมีกระแสเงินสดสุทธิสะสมทั้งหมด 10,715,730 บาท

2.5 การวิเคราะห์และประเมินผลโครงการ

โครงการมีอัตราผลตอบแทนต่อทุนเรือนหุ้นเริ่มต้นปีที่ 2 ที่ 27.3% และเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปีที่ 11 โครงการมีอัตราผลตอบแทนต่อทุนเรือนหุ้น 38.5% สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนในแต่ละปี การผลิตมีค่าประมาณ 20-30% โดยขึ้นลงตามการลงทุน นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนภายในที่คิดทั้งหมดกับคิดเฉพาะส่วนทุน มีค่า 25.28% และ 26.79% ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ผู้ลงทุนสนใจที่กำหนดไว้ที่ 20% แสดงได้ว่าโครงการนี้คุ้มค่าในการลงทุน โครงการมีระยะเวลาคืนทุน 9 ปี จากการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนพบว่าโครงการทำการผลิตที่เกินกว่าจุดคุ้มทุนซึ่งอยู่ที่ประมาณ 5.86% ของกำลังการผลิตปกติ สำหรับการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต้นทุนดำเนินการมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนโครงการน้อยกว่าเปลี่ยนแปลงตัวแปรเงินลงทุนถาวรและรายได้จากการขาย

2.6 การวิเคราะห์ประเมินผลโครงการด้านเศรษฐกิจ สังคม

จากการวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของโครงการที่มีต่อประเทศชาติสรุปได้ว่าโครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิของมูลค่าเพิ่ม คือ 2,046,289.50 บาท ของแรงงาน คือ 1,607,575.70 บาท ของมูลค่าเพิ่มทางสังคม คือ 1,836,749.70 และของผลกระทบของเงินตราต่างประเทศจะก่อให้เกิดการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศเป็นมูลค่า 14,105,965.20 บาท

3. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทางด้านตลาด ตลาดต่างประเทศ มีปัจจัยหลายประการที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการขายตัวของ ดังนั้นการขายการลงทุนเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตนี้มีความเป็นไปได้ทางการตลาด

ด้านเทคนิค การขยายการลงทุนเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตโดยมีจำนวนพื้นที่ที่เหมาะสมในการขยายพื้นที่เพาะปลูกคือ 3 ไร่ การเลือกโรงเรือนกล้วยไม้เลือกแบบใช้โครงสร้างทำด้วยท่อเหล็กและไม้ จำเป็นต้องเป็น โรงเรือนแบบปิด เนื่องจากสภาพภูมิอากาศของที่ตั้งโครงการเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของกล้วยไม้แล้ว ทางด้านการบริหาร ธุรกิจกล้วยไม้ส่งออกเป็นธุรกิจที่มีความละเอียดอ่อนและไวต่อเหตุการณ์ต่างๆที่กระทบ ผู้บริหารจึงต้องติดตามข่าวสารโดยตลอดเพื่อวางแผนการดำเนินการเพื่อรองรับเหตุการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้

ตลอดเวลา การคัดเลือกพนักงานควรเลือกพนักงานที่มีความรู้ในเรื่องไม้ดอกไม้ประดับโดยเฉพาะกล้วยไม้

สำหรับด้านการเงิน จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่างๆที่จะเกิดขึ้นทำให้ทราบว่า เงินลงทุนในทรัพย์สินถาวรทั้งสิ้นคือ 4,143,550 บาท โดยแบ่งเป็นช่วงก่อสร้าง 4,089,275 บาท และช่วงดำเนินการ 54,275 บาท เงินลงทุนในค่าใช้จ่ายก่อนการผลิต 117,000 บาท และเงินลงทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานทั้งสิ้น 90,525.2 บาท ซึ่งคิดเป็นเงินลงทุนเริ่มต้น 4,300,000 บาท โครงการมีระยะคืนทุนของโครงการอยู่ที่ 9 ปี (นับจากช่วงเริ่มดำเนินการผลิต) และโครงการให้ผลตอบแทนภายใน 22.48%

4. กิตติกรรมประกาศ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ดร.นันทชัย กานตานันท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานสำหรับความรู้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการทำโครงการจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ รศ.ศันสนีย์ สุภาภา ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอุตสาหกรรม และขอขอบคุณอาจารย์พาพิศ วงศ์ชัยสุวรรณ และคณะกรรมการคุมการสอบทุกท่านสำหรับคำเสนอแนะแนวทางแก้ไขโครงการและให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรมและเจ้าหน้าที่ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาในการทำโครงการ

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณ คุณจิตติมา และคุณ โรเบิร์ต เจ้าของบริษัทปทุมออร์คิด จำกัด ที่ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการในครั้งนี้

5. เอกสารและอ้างอิง

ศันสนีย์ สุภาภา. 2553. เอกสารคำสอนวิชา 01 206453 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอุตสาหกรรม. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พาพิศ วงศ์ชัยสุวรรณ. การศึกษาความเป็นไปได้ของการตั้งโรงงานสกัดน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์. ปริญญาตรี. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553

ธนพงษ์ ไหวยรุ่งโรจน์. การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสร้างเรือนเพาะพันธุ์กล้วยไม้เพื่อการส่งออก. ปริญญาตรี. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. การผลิตและการตลาดกล้วยไม้, 2546

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ รุ่นที่ 126. การศึกษาวิเคราะห์ลงทุนอุตสาหกรรมโครงการปลูกกล้วยไม้เพื่อการส่งออก. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, 2548

กรมส่งเสริมการส่งออก [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.depthai.go.th> (วันที่ 12 ธ.ค. 2553)

ศูนย์บริการจัดการเครือข่ายข้อมูลกล้วยไม้. ข้อมูลด้านการผลิตกล้วยไม้

[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://orchidnet.doae.go.th> (วันที่ 1 ธ.ค. 2553)

ชุมชนคนรักกล้วยไม้ เกร็ดความรู้และข้อมูลการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.orchidsiam.com> (วันที่ 1 ธ.ค. 2553)